

EHS Bulletin

Nr. 30 - juni 2010 • Jaargang 8

Stichting EHS
Elektro Hypersensitiviteit - EHS

v/h Nieuwsbrief van de Stichting EHS

Inhoud

Hoofdartikelen

- *Reacties op Het Interphone project - p.3*
- *Verslag 8e Landelijke Contactdag EHS juni 2010 - p.5*
- *Hersentemperatuur en elektromagnetische straling - p.9*
- *Stichting EHS treedt uit Klankbordgroep - p.10*
- *Persreacties op uitreden uit Klankbordgroep - p.12*
- *Schadelijke velden in Toyota Prius - p.15*

Wetenschap

- *Hartslag veranderingen door DECT telefoon - p.18*
- *Slaapgebrek geeft diabetes type-2 resistentie - p.19*
- *Democratie en risico - p.19*
- *Duitse artsen constateren EHS problemen - p.20*
- *Slaap niet verbeterd door afscherming - p.20*

Korte berichten

- *De nieuwe folder van de Stichting EHS - p.21*
- *Internetten in het ziekenhuis - p.21*
- *Stralingsvrije camping opgeheven - p.21*
- *WiFi in alle treinen? - p.22*
- *EM velden en oedeem - p.22*
- *Zonbanken kunnen verslavend zijn - p.23*

Tests/vragen/tips

- *Demagnetiseren van autobanden - p.23*

Boek/artikel besprekingen

- *Electromagnetic fields - p.24*
- *Stralingsgevaar! Vervuiling van een GSM maatschappij - p.25*

Ervaringsverhalen

- *Ervaringsverhaal van Gonne - p.26*
- *Ziek van digitale schoolborden - p.28*
- *Magnetische autobanden! - p.29*

Interessante links p.30

Nagekomen bericht p.30

Van de redactie

Als u dit leest is de jaarlijkse Landelijke Contactdag EHS al weer voorbij. Hopelijk hebt u contacten met lotgenoten goed kunnen verstevigen en nieuwe inspiratie gevonden. Voor het bestuur is het een nuttige gelegenheid met oude bekenden en nieuwe leden beter kennis te maken, ervaringen en wensen uit te wisselen, en uit te leggen waar we mee bezig zijn. Het begrip voor EHS is nog lang niet waar we zijn willen. Onze contacten met de semi-overheidsinstelling Kennisplatform EMV en Gezondheid verlopen wat knarsend en we zijn daarom uit het overleg gestapt. U leest er hier over in twee artikelen. Een hoopvolle last-minute ontwikkeling leest u op pagina 30. In de wetenschap is het een beetje warrig, gezien ook de commotie rond de publicatie van het rapport van het internationale Interphone project waarin de relatie tussen het gebruik van mobieltjes en het vergroten van de kans op hersentumoren werd onderzocht. Hoewel dat niet zo in de samenvatting van het wetenschappelijke artikel vermeld staat, kan de aandachtige lezer tot de overtuiging komen dat het niet goed zit, met dat bellen. Na 10 jaar een half uur per dag een mobieltje te hebben gebruikt, is de kans op een tumor tweemaal vergroot en het kan erger als de getallen op andere manier worden gerangschikt. Dat is beangstigend. De publicaties van het Kennisplatform doen er erg luchtig over, maar doe als de leider van het project, dr. Elisabeth Cardis, die haar mobieltje zo weinig mogelijk gebruikt en haar kinderen het gebruik volledig ontzegt. Trek uw conclusies ...

Interessant is dat aan de UvA sociologisch onderzoek is gedaan naar de interacties tussen burgers en overheid, het selectieve gebruik van wetenschappelijke rapporten en de invloed van de protesten tegen UMTS/GSM masten op onze democratische processen.

Door twee leden is gereageerd op onze oproep betreffende de invloed op de gezondheid van de digitale schoolborden. Tenslotte wordt aandacht besteed aan demagnetisatie van autobanden.

Colofon

Dit EHS-bulletin is een uitgave van de Stichting Elektrohypersensitiviteit (EHS) en verschijnt 4x per jaar.

Abonnementen

- per post € 20,00 per jaar
 - per e-mail € 14,00 per jaar
 U bent dan tevens lid/donateur van de Stichting EHS

Administratie

Telefonisch doorgeven van aanmeldingen en wijzigingen: Marian Vrolijk, 0648491433 (alleen 's woensdags tussen 19.00 en 21.00 u).

Administratie adres

Stichting EHS,
 Prins Bernhardlaan 56
 3972 AZ Driebergen
 Email: administratie@stichtingEHS.nl

Postgiro 3478207

t.n.v. Stichting EHS te Driebergen

Donaties graag jaarlijks overmaken.
 Informatie voor onze buitenlandse leden:
 IBAN: NL83 INGB 0003478207
 BIC (of SWIFT-code): INGBNL2A

Algemene voorlichting:

Gertrude Arends
 Telefoon: 040-2216716
 (maandag 19.00-21.00)
 V. v. Goghlaan 22, 5581 JM Waalre.
 Email: gertrude.arends@gmail.nl
 Kees Spek
 Telefoon: 0543-565706
 (woensdag 19:00-21:00 uur)
 Brandenweg 12, 7108 AX Winterswijk.

Redactie EHS-Bulletin:

Juliette Kuiper
 Hugo Schooneveld
 Hans van der Zouw
 Redactieadres:
 Bremlaan 19, 3911 XH Rhenen
 Email: Nieuwsbrief@stichtingEHS.nl

Vormgeving: Jan Kammeijer

Website: www.StichtingEHS.nl

De Werkgroep Elektrische Overgevoeligheid is in 2002 opgericht om erkenning te krijgen voor het probleem van elektrohyper-sensitiviteit (EHS) in Nederland. In 2007 is vervolgens de Stichting EHS opgericht.

Via enquêtes gehouden onder de leden wordt het ziektebeeld van EHS zorgvuldig in kaart gebracht. Doel is om de overheid, gezondheidsinstanties en onderzoeksinstituten te informeren en te prikkelen tot nader onderzoek. Het is voornamelijk niet mogelijk om het lichaam te doen aanpassen aan elektromagnetische en elektrische velden. De oplossing moet dus gezocht worden in vermindering of eliminatie van storende velden.

Als u als elektrogevoelige nog geen enquête heeft ingevuld, dan vragen wij u met nadruk om dit alsnog te doen. U kunt een exemplaar aanvragen bij de ledenadministratie, of downloaden vanaf de website – onder 'Contact'.

NB1:

De mening van de schrijvers in de nieuwsbrieven is niet noodzakelijk die van de Stichting EHS

NB2:

De Stichting EHS kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor de waarde en juistheid van de gegeven informatie en adviezen.

Gebruikers van die informatie doen dit geheel op eigen risico.

©Stichting EHS 2010

Overname van artikelen uitsluitend met bronvermelding.

"Algemeen nut beogende instelling (ANBI)- Stichting EHS. Vanaf 1-1-2008 zijn giften gedaan aan goeddoelinstellingen aftrekbaar van het belastbaar inkomen als de instelling aangemerkt is als een ANBI instelling (gebruik de zoekfunctie van de website www.belastingdienst.nl voor controle).

Hoofdartikelen

Reacties op Het Interphone project

De kogel is door de kerk. Vier jaar na de beëindiging van de onderzoeken in 13 landen (niet in Nederland!) is dan uiteindelijk het eindrapport verschenen over de relatie mobiel bellen en de stimulering van hersentumoren. Het onderzoek stond onder leiding van *Elisabeth Cardis* en het rapport is een wetenschappelijk/politieke speelbal geworden dat een compromis vormt tussen groeperingen die schadelijke beleffecten willen rapporteren en economische belangengroeperingen die publicatie wellicht wilden tegenhouden. Alles bij elkaar genomen zou er volgens de opstellers van deze 'meta-analyse' een mild verhoogde kans op tumoren bestaan. Critici echter vinden dit een grote onderschatting van de gevaren.

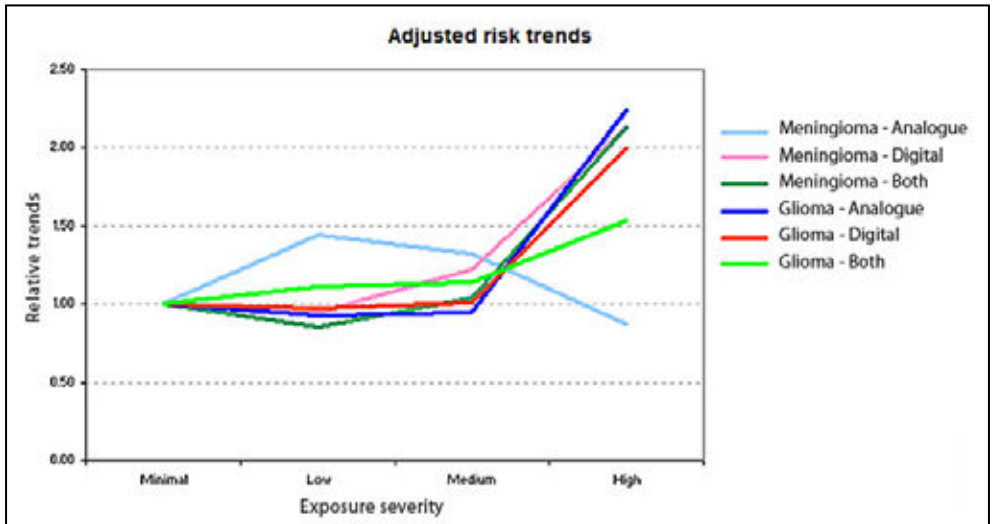
*De vraag is of bellen wel zo gezond is en of er op termijn geen vervelende gevolgen zijn voor kinderen die immers zo veel langer aan straling worden blootgesteld.
[Foto uit www.powerwatch.org.uk].*

Het rapport is op 19 mei gepubliceerd als artikel in een wetenschappelijk tijdschrift! Alleen op internet is het voorzien van twee bijlagen, waarvan één met tabellen die onmisbaar zijn voor een goede doorgroning van de gegevens. Volgens de originele samenvatting geeft het mobiel bellen een mild verhoogde kans op tumoren (glioma's) en een geringe verhoging van meningioma's

en vooral aan de kant van de hersenen waar het meest gebeld wordt. Maar alleen bij mensen die veel gebeld hebben (cumulatief meer dan 1640 uur). Men heeft dan een 40% verhoogde kans.

Dat lijkt misschien allemaal wel wat mee te vallen, totdat we de tabelgegevens eens beter bekijken, zoals diverse kritische lezers natuurlijk onmiddellijk hebben gedaan (*Don Maisch, Louis Slesin, Lennard Hardell, Magda Havas, Alasdair Phillips, Dariusz Leszczynski*). Het is maar welke getallen je met elkaar vergelijkt. In het artikel vergelijkt men de tumortellingen van veelbellers met die van niet-bellers. Dat geeft een onderbepaling omdat het twee verschillende typen van mensen betreft. Wanneer de bellers worden vergeleken met weinig-bellers komen er veel sterkere relaties aan het licht. Alasdair Phillips heeft de moeite genomen om de nieuwe verhoudingen grafisch uit te zetten (zie figuur op volgende pagina).

Er zijn best afkeurende opmerkingen te maken over de gevolgde onderzoekstechnieken maar de conclusie blijft overeind: mobiel bellen is bij intensief gebruik slecht voor de gezondheid. En dat terwijl slechts over een periode van 10 jaar is gekeken. Sommige personen zijn natuurlijk al overleden en worden niet meegenomen. Vele anderen lijken tumorvrij maar zullen na de evaluatieperiode van 10 jaar alsnog voor de bijl kunnen gaan. Merkwaardig is de veronderstelling dat bij een gematigd belgedrag juist een afname van tumorrisico werd gevonden, in sommige groepen. Dat dit een aanwijzing zou zijn voor een 'beschermend' effect van de straling lijkt een wat premature suggestie. Het kan net zo goed zijn dat tumorregistratie in deze groepen wordt ondergerapporteerd, door oorzaken die we nu niet kunnen doorgronden.

Verband tussen langdurig bellen en kans op glioma's bij vergelijking van veel-bellers met weinig-bellers. (uit www.powerwatch.org.uk)

Een aspect dat helemaal niet is meegenomen is de mogelijke bijdrage op het effect van de blootstelling aan Dect telefoon velden die natuurlijk lang niet zo sterk zijn als die van mobieltjes, maar wel 24 uur per dag. Ze zijn technisch vergelijkbaar met de GSM velden. Feitelijk zou de Dect bijdrage van tumor frequenties vooral moeten worden afgetrokken voordat de vergelijking tussen bellers en niet-bellers wordt gemaakt. Dan zal blijken dat de verschillen nog aanzienlijk groter kunnen zijn.

Kortom. Geen wonder dat de resultaten in een zo ontoegankelijke manier zijn gepresenteerd: ze zijn wat moeilijk te doorgronden. Is dat opzettelijk? De speculatie is namelijk dat de trage verschijning van de publicatie het resultaat is van enerzijds de wens tot publicatie door de wetenschappers, anderzijds de vertragingstactieken door economisch gemotiveerde marktpartijen. Een deel van het onderzoek is namelijk door het elektronische bedrijfsleven gesponsord en die partijen zullen niet zo blij zijn met deze resultaten.

In elk geval zijn nu de gereedschappen geslepen om ook nadere vraagstellingen te onderzoeken. Men zal zeker eerder dan 10

jaar (de basis observatieperiode) bij jongeren en bij ouderen langer dan 10 jaar gaan kijken naar weefselwoekeringen en tumorincidentie in en buiten de hersenen.

Opmerkelijk is ook dat in dit onderzoek-project niet tevens is gekeken naar andere woekeringen zoals de 'goedaardige' akoestische neuroma's en speekselkliergezwellen. Daar wordt met geen woord over gerept; mogelijk horen we daar verder weinig of niets over. In andere onderzoeken is gebleken dat hoogfrequente straling op die organen zeer duidelijke invloeden heeft. We zullen zien.

De les die we uit dit onderzoek leren is: Kinderen adviseren weinig mobiel te bellen en de gesprekken kort te houden. Het kan niet uitgesloten worden dat naderhand veel meer kwalijke gevolgen geconstateerd worden.

HS

Referentie:

The interphone study group 2010. *Brain tumour risk in relation to mobile telephone use: results of the interphone international case-control study.* Int. J. Epidemiol. 2010; 1-20.

Verslag 8e

Landelijke Contactdag EHS juni 2010

Carolien Schooneveld

Zo'n 65 deelnemers vulden de zaal van Cultureel Centrum Orion op deze zonnige zaterdag. Jos Timmer opende de dag, als dagvoorzitter, gevolgd door een inleidend verhaal van Hugo Schooneveld. Hugo bracht het hoopgevende nieuws dat het beeld over EHS, maatschappelijk aan het veranderen is: het zou best eens kunnen dat mensen ziek worden van elektromagnetische velden. Hugo is met een aantal anderen uit het Kennisplatform EMV van VROM getreden. Daarop heeft het Kennisplatform EMV een 'denkgroep' ingesteld met als gerichte opdracht aan de St. EHS om een eigen onderzoeksvoorstel te schrijven. Een tweede mededeling was dat de meetgroep binnen onze stichting goede resultaten boekt; er wordt steeds meer kennis verzameld en er worden ook meetprotocollen ontwikkeld om een meer uniforme werkwijze te bereiken, tussen meetmensen onderling.

Eerste spreker: Kees Spek, voormalig hovenier uit Lexmond.

Kees en zijn vrouw Elly werden, enkele jaren geleden, kort na elkaar chronisch ziek. Na een lange medische zoektocht, vonden zij

Jos Timmer opende de dag

zelf de oorzaak na het verschijnen van steeds meer zendmasten in hun omgeving.

Tips die Kees in het verhaal naar voren bracht:

- Voor zichzelf: Als het niet kan zoals het moet, moet het zoals het kan
- Accepteer je omstandigheden en pas je aan
- Je moet het zelf doen
- Stapje voor stapje je omgeving informeren
- Houd je humor en leer relativeren
- Tegen een buurman; "Jij mag kiezen: ik ben gek of jij hebt gelijk"
- De weg kies ik niet meer vanaf nu, de weg kiest mij
- Natuurlijk kan je boos zijn, maar: Klaag niet!
- Misschien kan niemand wel zo goed genieten van dingen, als iemand met EHS.

Tweede spreker: Ineke van der Klauw

"Ik ben onderweg". Ineke vergelijkt haar bevindingen met EHS als een wandeltocht door de bergen, met meerdere etappes. Op een dag kwam ze een obstakel tegen: EHS. 'Het was ziekmakend, verstikkend, ik liep als

een zombie rond, verdwaald in een onbekend moeras'. Haar zoon vond een weg uit dit moeras, via de website van Stichting EHS. Metingen, afschermingen thuis. Steeds weer kleine, haalbare doelen stellen. Het ging steeds beter. Supplementen in de vorm van Zink en vitamine B12 brachten veel verlichting. 'Buiten moest ik omgaan met mijn ANGST. In het begin werd ik erg bang voor elke zendmast die ik zag. Later niet meer; dan word ik maar ziek'... 'Ik werd boos, geschreeuwd heb ik in de natuur!'. Daarna: "Een ziekte ben je niet, die heb je". Een goede therapeut die werkte met energetische krachten, hielp enorm. Passieflooracomplex dempt de klachten. Tenslotte: 'het einddoel van een reis kan nooit zo interessant zijn, als de weg er naar toe'.

Tip 1 uit de zaal: nu is het moment om te schrijven naar politieke partijen; nu de coalities worden gevormd en de programma's worden geschreven. Dus klim in de pen!

Tip 2 van Jos Timmer: bestel het boek van Ria van Lutikholt en laat het de mensen lezen. (Titel: 'Help, de kerktoeren geeft straling! – Te bestellen via adminstratie@StichtingEHS.nl)

Derde spreker: ons lid P. van H, constructeur.

Dit onderdeel ging over EHS op het werk. Meer dan de helft van mensen in de zaal

werkt niet. Een deel ervan zou dit wel graag willen, maar weet niet hoe dit, met EHS-klachten, te combineren is.

Tips van Petra:

Bij het binnenkomen van een grote ruimte, bijv. collegezaal:

- wees op tijd om voor jezelf de beste plek te kunnen uitzoeken
- houd afstand van apparatuur (beamer, luidspreker) en tl- of spaarlampen
- word niet aanvallend, wees relaxed, wat jij uitstraalt, krijg je terug.

Bij het sollicitatiegesprek:

- Wees duidelijk, welke begrijpelijke klachten je hebt
- Doseer je informatie over EHS, stap voor stap, let op de timing
- Verplaats je in de ander (heeft hij/zij nu tijd en aandacht voor je?)

Schakel bij EHS problemen, op je werk, een meetspecialist in: met zijn tweeën, sta je veel sterker. Ook bijv. een arbeidspsycholoog kan je begeleiden. Lees de folder 'Wet gelijke behandeling'. Een werkgever mag niet, bij een sollicitatiegesprek, vragen naar jouw gezondheid. En de werkgever moet, als je inmiddels bent aangenomen, tegemoet komen aan jouw gezondheidswensen, mits de aanpassingen voor het bedrijf financieel redelijk en haalbaar zijn. Bij de Arbodienst is EHS nog niet erkend, wel steeds meer bekend.

Vierde spreker: ons lid E. van B, softwareschrijver.

Bij het zoeken naar een nieuwe werkplek:

- Goed kijken naar je omgeving, waar zitten mogelijke bronnen van EM velden, ook kijken naar de verdieping en het plafond eronder
- Wees voorzichtig met het trekken van conclusies

Stap 1: begin met de simpele dingen, die je vrijwel overal kunt doen zonder de omgeving aan te passen:

- Kies zelf een goede plaats in de ruimte. Niet onderschatten!
- Kies een goede plaats voor de elektronische spullen op en rond het bureau
- Probeer eens een ander toetsenbord, andere muis, andere monitor (of -instellingen)!
- Doe Graham Stetzerfilters in de stopcontacten en koop zelf een stralingsarm DECT-toestel.

Stap 2: eenvoudige aanpassingen aan de omgeving, zonder veel kosten of afstemming met werkgever uit te voeren

Stap 3: aanpassingen aan de werkplek uitgevoerd door specialisten:

- Een meting door een meetspecialist laten uitvoeren
- Stralingsarme versies van gewone kabels en/of stralingsarme-apparatuur laten aanleggen
- Gerichte afschermingsmaatregelen treffen.

Tips uit de zaal:

- De werkplekken in dezelfde werkruimte kunnen enorm verschillen qua straling
- Mijd de accespoints (de kastjes met 1 of 2 antennetjes), ga daar niet vlakbij zitten
- Aarding is belangrijk: leg een metalen draad tussen een schroefje in je PC en bijv. de aarde van een stopcontact
- Draai de stekker eens om van bijv. lampen
- Werk bij een laptop op de batterij, i.p.v. in het stopcontact.
- Zorg dat de draadloze optie (bluetooth) bij de laptop uitgeschakeld is!

Die staat standaard aan.

- Lees op www.StopUMTS.nl het artikel van 31/03/10 'Belgie?

Draadloze maatschappij zorgt voor extra jobs'. Een cynische aanrader.

Paauze: gelegenheid om de informatiemarkt te bezoeken en met elkaar onderling in gesprek te komen.

Workshop: Hoe vertel ik het familie, burens en vrienden, geleid door Carolien Schooneveld.

Conclusies:

- Houd het in het begin bij jezelf. Jij hebt klachten, mensen in jouw omgeving pakken niet op wat jij ervaart, jouw situatie is zo ongewoon, je moet hen (veel) tijd gunnen en dat is nodig om JOU te helpen.
- Anderen accepteren op een gegeven moment wel dat de DECT er uit moet voor jou. Ze wennen eraan.
- Laat zien als je uiterlijk iets krijgt van EHS, bijv: huid die rood wordt, haar dat vet wordt, zwellingen, enz.

- Betrek collega's, buren of huisarts bij wat je thuis voor aanpassingen doet, bijv.: laat ze eens kijken als je met zwarte verf aan de gang bent of laat hen foto's zien. Dat maakt indruk.
- Samen sta je sterk! Met een mede EHS-er op een familied of buurvrouw afstappen, geeft steun.

Workshop: EHS op de werkplek, geleid door E. van B.

Dit was de interactieve uitwerking van de voordrachten van het ochtendprogramma
Conclusies:

- Eigenlijk komt er hetzelfde uit als bovenstaande workshop!
- Mobiel internetten is een sociaal fenomeen, er moet ineens overal geïnternet kunnen worden. Een tegengeluid van ons is goed, om wat evenwicht aan te brengen in deze hype...!
- Geef je werkgever steeds kleine brokjes informatie. Zaai en oogst; soms kan een opmerking die je jaren geleden maakte ineens aangehaald worden. Reken dus niet meteen op een (positieve) uitwerking als je iets vraagt. Heb geduld en houd vol.
- Communiceer positief en oplossingsgericht. Stel je benodigde aanpassingen zo praktisch mogelijk voor, met typenummers, besteladressen en kostenraming en al.

Workshop: Saneringsmogelijkheden, geleid door Hugo Schooneveld.

De vele (nieuwe) afschermingmogelijkheden passeerden de revue en op persoonlijke vragen werd ingegaan.

Conclusies:

- De kennis over veldeigenschappen en metingen neemt steeds toe, steeds meer wordt duidelijk hoe complex de situaties soms zijn!
- Nog niet alle velden zijn te herkennen en dus te bestrijden.
- Met één meetsessie heb je een momentopname, wees alert op veranderingen in je omgeving!

Afsluitende mededelingen:

- 1) De nieuwe algemene folder over EHS is uit. Vraag 'm aan bij de stichting en deel deze folder uit aan geïnteresseerden!
- 2) Een EHS-lid is onlangs op hoge leeftijd overleden. Haar gesaneerde appartement in Doorn staat nu te koop, met name aanbevolen voor EHS-sers. Het mag ook tijdelijk gehuurd worden. Neem contact op met: administratie@StichtingEHS.nl
- 3) In Amsterdam is door particulieren de folder 'Bezint, geef geen mobiel aan een kind' opgesteld, bedoeld om uit te delen aan ouders op het (basis-)schoolplein. Info via administratie@StichtingEHS.nl
- 4) Er is belangstelling voor regionale EHS-groepen in Nederland. Lees het stukje hieronder.
- 5) Ecolonie is een woon/werk-gemeenschap met natuurcamping en chalets in de Vogezen, dat grotendeels elektrisch schoon is. Er kan gewerkt worden op de boerderij, tegen kost en inwoning. Kom ook! Zie www.Ecolonie.eu.

Oproep Regionale contacten

Tijdens de Leden Contactdag juni 2010 konden leden die belangstelling hebben voor regionale contacten zich inschrijven. Het is dus mogelijk voor allen om zich hierbij aan te sluiten. Een maximum van bijv. 15 personen lijkt verstandig, afhankelijk van wie zijn kamer beschikbaar stelt.

Ingeschreven werd op de volgende regio's:

Regio Zaanstad/Amsterdam
Regio Gelderland, Regio Oost Gelderland,
Regio Belgisch Limburg/ Midden Limburg,
Regio Brabant, Regio Zuid Holland, Regio Utrecht.

Natuurlijk kunnen andere, hier nog ontbrekende regio's gevormd worden. Of regio's samengevoegd.

Leden kunnen zich voor een regio aanmelden via administratie@stichtingEHS.nl
Vermeld graag je naam, woonplaats, telefoon en e-mail adres.

Hersentemperatuur en elektromagnetische straling

Patrik Peters

In een vorig EHS bulletin (#29) werd een wetenschappelijke studie vermeld die het verband legt tussen de blootstelling aan elektromagnetische straling en symptomen van Alzheimer. Uit deze studie blijkt dat bij muizen na herhaaldelijke blootstelling aan GSM-straling de hersentemperatuur stijgt met 0,5 tot 1 °C. Kan zo'n temperatuurstijging invloed hebben op de gezondheid?

In een wetenschappelijk overzichtsartikel over hersentemperatuur (Kiyatkin*) heb ik gevonden dat een licht verhoogde hersentemperatuur zeker niet ongewoon is. Hersenen verbruiken immers zeer veel energie. Hoewel ze maar 2% van het lichaamsgewicht innemen, gebruiken ze 20% van de totale energie. Hoe harder de hersenen moeten werken, hoe meer warmte geproduceerd wordt. Het is dan ook normaal dat de hersentemperatuur stijgt in perioden van zware mentale arbeid. Bij stress, sterke emoties of gewoonweg bij veel nieuwe ervaringen zal de hersentemperatuur toenemen (met 1 tot zelfs 3 °C). Ook tijdens het sporten kan de hersentemperatuur stijgen en dit als gevolg van de extra hersenactiviteit die nodig is voor coördinatie van de bewegingen. Een licht verhoogde hersentemperatuur heeft als voordeel dat de hersenen vlugger kunnen werken want bij een hogere temperatuur zullen de biochemische processen sneller verlopen. Een verhoogde hersentemperatuur werkt dus stimulerend. In perioden van (lichte) stress kan men zich dan ook beter concentreren. Bepaalde drugs kunnen eveneens de hersentemperatuur doen stijgen. Hierdoor kunnen ze een extra stimulerend effect hebben.

Normaal worden de hersenen afgekoeld door de doorstroming van "koud bloed". Het bloed dat van het hart komt (36,7 °C) wordt afgekoeld in de nek, die doorgaans koeler is. Bij een verhoogde hersentemperatuur zal de doorbloeding van de hersenen toenemen waardoor de afkoeling verbetert. Sporten verhoogt de bloedtoevoer in de hersenen wat, in normale omstandigheden,

oververhitting zal voorkomen. Wanneer de nek echter onvoldoende kan afkoelen, kan de hersentemperatuur gemakkelijker te hoog worden. Dit is vooral het geval bij zeer intensieve sport of bij erg warm weer (dehydratatie). Wanneer de hersentemperatuur echter te veel stijgt (bijv. tot 40 °C) kunnen er in de hersenen temperatuursgevoelige eiwitten stuk gaan. Hierop zal het lichaam reageren en kunnen er gezondheidsklachten ontstaan. Het concentratievermogen zal afnemen en men wordt moe en futloos. Op die manier is men verplicht om het wat kalmer aan te doen en worden de hersenen beschermd tegen verdere schade. Bij een te hoge hersentemperatuur zijn de hersenen ook extra gevoelig voor bepaalde (schadelijke) chemische stoffen zoals drugs of sommige medicamenten.

Persoonlijke overwegingen

Kan een verhoogde hersentemperatuur een mogelijke verklaring zijn voor de gezondheidsklachten die elektrogevoelige mensen ervaren? Sommige elektrogevoeligen krijgen uren tot dagen na een blootstelling aan EM-straling te maken met concentratieproblemen en een slap en futloos gevoel. Indien deze symptomen het gevolg zouden zijn van een te hoge hersentemperatuur, dan zou je verwachten dat andere situaties waarbij de hersentemperatuur normaal stijgt voor hen ook schadelijk zouden zijn. Stress doet alvast mijn gevoeligheid voor EM-straling toenemen. Omgekeerd is mijn stressgevoeligheid groter na een EM-belasting. Ook ben ik erg gevoelig voor sterke emoties en vermijd ik al te veel nieuwe ervaringen.

Uit een enquête van de werkgroep EHS blijkt dat nogal wat elektrogevoeligen ook te maken hebben met CVS. CVS-patiënten kunnen na intensieve sport ook erg ziek worden. Verder gaat EHS en ook CVS regelmatig gepaard met meervoudige chemische overgevoeligheid (MCS). Deze mensen zijn zeer gevoelig voor sterke geuren of dampen van organische oplosmiddelen (bv. verflucht). Zulke vluchtige organische stoffen zijn veelal ook schadelijk voor de hersenen. Een verhoogde hersentemperatuur zou hun negatief effect kunnen vergroten. Dus de meeste oorzaken of effecten van een verhoogde hersentemperatuur hebben ook een negatief effect op de gezondheid van (sommige) elektrogevoelige mensen. Hoe zou een overgevoeligheid voor EM-straling dan tot stand kunnen komen? Persoonlijk zie ik twee mogelijkheden: ofwel zijn de hersenen van elektrogevoeligen meer temperatuursgevoelig (reeds schade bij een lagere temperatuur) ofwel hebben hun hersenen meer de neiging om op te warmen (minder snel afkoelen of meer afvalwarmte produceren). Uit hoger gemeld onderzoek blijkt dat de energiefabriekjes van de cel (de mitochondriën) ook erg temperatuursgevoelig zijn. Indien zij beschadigd raken, moet er op een alternatieve en daardoor minder efficiënte manier energie opgewekt worden waardoor er veel meer afvalwarmte vrijkomt. Dit sluit aan bij mijn ervaring dat

als het eenmaal te veel geweest is, mijn gevoeligheid voor EM-straling ook veel groter is. Verder heb ik ook aanwijzingen dat in een aantal gevallen de temperatuursgevoeligheid van bepaalde eiwitten kan toenemen (bv. bij het syndroom van Raynaud wat veel voorkomt bij CVS en EHS).

En wat dan met gewone gezonde mensen? Uit de "GSM-straling-Alzheimer studie" blijkt dat muizen welke regelmatig blootgesteld worden aan GSM-straling zich beter kunnen concentreren (betere cognitieve functies). Wanneer we de hersentemperatuur studie er bij nemen, lijkt dit logisch omdat de EM-straling de hersentemperatuur licht doet stijgen en dit op zich het concentratievermogen verbetert. Je zou dan hierop kunnen verder redeneren en stellen dat het gebruik van een GSM stimulerend werkt voor de hersenen, een beetje vergelijkbaar met sommige stimulerende drugs (bv. koffie of tabak). Dan lijkt het plots niet meer zo vreemd dat nogal wat mensen bijna dwangmatig gebruik maken van hun GSM. Over het onderwerp EM-velden en verslaving volgt een apart artikel.

* **Kiyatkin E. A. (2004):** *Brain Hyperthermia During Physiological and Pathological Conditions: Causes, Mechanisms, and Functional Implications.* *Current Neurovasc. Res.* 1, 77-90. <http://www.bentham.org/cnr/sample/cnr1-1/Kiyatkin.pdf>

Stichting EHS treedt uit Klankbordgroep

Op 7 april 2010 zijn de maatschappelijke vertegenwoordigers binnen de Klankbordgroep tot de conclusie gekomen dat deze organisatie niet van plan is de belangen van de door EMV getroffen te dienen. Ze zijn daarom uit de organisatie getreden. Onderstaande brief geeft daarvoor de argumenten.

Aan de voorzitter van het Kennisplatform [...]

Vanaf de start van de Klankbordgroep EMV hebben de ondertekenaars van deze brief, de Stichting Elektrohypersensitiviteit, Het Nederlands Instituut voor Bouwbiologie en Ecologie (NIBE) en de website Stopumts met veel optimisme meegewerkt aan het welslagen van de Klankbordgroepvergaderingen. Wij deden dit vanuit onze verantwoordelijkheid voor een bredere acceptatie

van de problemen van elektrogevoeligen en de verwachting op een beter begrip voor de gezondheidsproblemen die geassocieerd worden met mobiele en draadloze communicatieapparatuur en andere apparatuur met digitale componenten, zowel binnenshuis als in de openbare ruimte.

In de loop van de tijd is ons echter gebleken, dat de doelstellingen van de Klankbordgroep anders uitpakten dan wij verwacht hadden. Het beste werd dat verwoord in het interview in de ZonMw Mediator februari 2010 door uzelf: "Het was een paar jaar heel onrustig rond elektromagnetische velden, dat is nu minder. ..." Uit het interview kwam dit naar voren als het voornaamste bestaansdoel van dit overlegorgaan c.q. deze "antenne en bliksemafleider tegelijk", zoals de kop van het artikel luidde. Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat het van meet af aan de bedoeling was om in de eerste plaats onrust bij de bevolking te dempen, zodat de handel in draadloze apparatuur ongehinderd verder kan gaan. Uw rol als vergadervoorzitter was echter, zo stelde u, "partijen met elkaar te verbinden en te zorgen dat ze tot gemeenschappelijke standpunten komen."

Op de inhoudelijke standpunten van het Kennisplatform Elektromagnetische Velden en Gezondheid, zoals deze zijn beschreven in het Kennisbericht Elektrogevoeligheid van december 2009, is door ons kritisch gereageerd en we hebben wijzigingen voorgesteld om de inhoud meer in overeenstemming te brengen met onze visies en uitgangspunten. Zoals nu omschreven is het bericht ronduit schadelijk voor de groepen mensen wier belangen we behartigen. Zoals u uitlegde in de laatste Klankbordvergadering is het uitsluitend aan het Wetenschappelijk Forum om Kennisberichten te doen uitgaan; wij kunnen daar echter niet in berusten omdat we voor de buitenwereld deel uitmaken van het Kennisplatform en ons ongewild medeverantwoordelijkheid wordt toegedicht.

Daarnaast hebben we een meer principiële kritiek op het bestaansdoel van de Klankbordgroep als overlegorgaan en ons functioneren daarin. Op grond van onze ervaringen moeten wij helaas concluderen dat onze standpunten weliswaar zijn aangehoord, maar dat ze niet op een duidelijk zichtbare wijze zijn opgenomen in een "gemeenschappelijk standpunt", dat door het Kennisplatform is gepubliceerd. Ook in uw interview geeft u geen blijk van enige consideratie met de standpunten van de maatschappelijke groeperingen die we binnen het Kennisplatform vertegenwoordigen. Van een begin van een beleidswijziging op het gebied van EMV in Nederland is geen sprake.

Onze twijfel of de Klankbordgroep ooit bedoeld is geweest om meer te zijn dan een platform voor het uitwisselen van standpunten (= bliksemafleider) en ook het negeren uwerzijds van opbouwende kritiek op stukken door het Kennisplatform EMV, maken het verder functioneren van onze organisaties in de klankbordgroep onmogelijk. We stappen daarom uit dit overlegorgaan.

Desgewenst zijn wij bereid ons standpunt in een gesprek met het bestuur van het Kennisplatform toe te lichten.

Hoogachtend,
H. Schooneveld

Namens de onderstaande personen en partijen:

- Stichting Elektrohypersensitiviteit: Dr. H. Schooneveld en Drs. J. Timmer
- Nederlands Instituut voor Bouwbiologie en Ecologie(NIBE): Professor Dr. Ir. M. Haas
- Stompumts: H. Wever MSc.

Zie pagina 30 voor nagekomen bericht

Persreacties op uittreden uit Klankbordgroep

Het blad *Computable* publiceerde in het april-nummer onderstaande tekst over de actie van de drie maatschappelijke groeperingen, waaronder de Stichting EHS, om uit het overleg met de Klankbordgroep van het Kennisplatform te treden.

Volg: http://www.computable.nl/artikel/ict_topics/infrastructuur/3316858/2379248/elektro-gevoeligen-stappen-uit-overleg.html

Drie organisaties voor elektrogevoeligen stappen per direct uit de klankbordgroep van het Kennisplatform Elektromagnetische Velden en Gezondheid (EMV&G). Ze vinden dat dit door de overheid ingestelde platform burgers en professionals niet objectief en betrouwbaar voorlicht over de gevaren van blootstelling aan elektromagnetische velden. De berichtgeving is volgens hen eerder in het belang van producenten dan van burgers.

De Stichting Elektrohypersensitiviteit (EHS), het Nederlands Instituut voor Bouwbiologie en Ecologie (NIBE) en StopUMTS waren lid van een klankbordgroep binnen het Kennisplatform EMV. Dat is in 2007 opgericht in opdracht van toenmalig minister Cramer van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer 'om beschikbare informatie over elektromagnetische velden en de onderzoeken die hiernaar gedaan worden voor professionals en burgers te ontsluiten.'

De vertrekkende organisaties krijgen de indruk dat 'het platform EMV&G niet tot doel heeft om objectieve voorlichting te geven, maar eerder om klachten uit de bevolking te onderdrukken, om daarmee de belangen van de producenten van de nieuwe communicatietechnieken en andere elektronische producten te faciliteren.'

'Tussen de oren'

De drie organisaties nemen het op voor elektrohypersensitieve personen. Dat zijn mensen die om nog onbekende redenen elektrische velden, magnetische velden en elektrische stromen kunnen voelen, als deze sterk genoeg zijn. Een deel van deze mensen ontwikkelt gezondheidsklachten, die zij toeschrijven aan de aanwezigheid van elektromagnetische velden.

'De kennis en ervaringen van de organisaties worden steeds terzijde geschoven en niet zichtbaar meegenomen in de formele berichtgeving van het Platform', zo melden de organisaties in een persbericht. 'Sterker nog, in het laatste Kennisbericht 1 van het Platform over elektrogevoeligheid wordt de indruk gewekt dat de gerapporteerde problemen vooral 'tussen de oren' zouden zitten. Mensen zouden vooral ziek worden van de angst om ziek te worden en artsen wordt geadviseerd patiënten met 'vage gezondheidsklachten' die kenmerkend zijn voor onder andere elektrostress door te verwijzen naar de psycholoog en geen aandacht te besteden aan de visie van de patiënt op dit vlak. Dat remt een vrije informatie-uitwisseling en dupeert de elektrogevoelige mens.'

Onderstaande lezer van dat persbericht en van ons EHS Bulletin reageerde met zijn eigen ervaring en voorzag enkele kritische opmerkingen van anderen van feitelijke informatie.

Goede actie van deze NGO's.

Ik ben gepromoveerd in de elektrotechniek, en werkte bij een electronicagigant in het zuiden aan geïntegreerde circuits (chips) voor de nieuwste generatie mobiele telefoons (LTE). - Ik had vanaf 1995 een mobiele telefoon, en daarna de eerste UMTS smartphones, Wii, alles. - Ik werkte met uitzicht op een zendmast en naast een WiFi accesspoint. Totdat ik ziek werd. Dat begon zo'n drie jaar geleden. Eerst was het hoofdpijn als ik naast de WiFi router zat. Daarna vermoeidheid, hoofdpijn, misselijkheid, en concentratieproblemen. Op de ene locatie wel en op de andere locatie niet. Ook extreem last van hooikoorts.

- *Ik kreeg dezelfde klachten vervolgens ook bij het werken aan mijn laptop, en zelfs bij gewone computermonitors! In de slechtste periode voelde ik een soort speldenprikken, als ik in het donker naar huis reed, telkens op dezelfde locatie, schreef de kilometerpaaltjes op en overdag bleek dat daar een zendmast langs de weg stond of zelfs een hoogspanningsleiding over de weg liep. Je kunt je wellicht voorstellen dat het me maanden heeft gekost voordat ik dat zelf durfde te geloven.*
- *Het is heel grillig, hangt af van je lichamelijke conditie (sporten, ontspannen helpt) en de gevoeligheid varieert van dag tot dag. Het lijkt een soort stressverhogende factor te zijn.*
- *Het is nu veel beter geworden door het vermijden van de WiFi, DECT, zendmasten (maar dat is zo goed als onmogelijk). Concentratie is weer veel beter. Kwetsbaarheid blijft echter en ik kom er voorsnog niet meer helemaal vanaf. Vandaag de dag voel ik de dingen niet meer acuut (tijdsschaal is trager geworden) maar zijn de effecten er nog wel (vaak lichte hoofdpijn), effect op algehele vermoeidheid. De allergie (hooikoorts) is weg!*
- *Volgens de ARBO-arts is er 'geen medisch substraat', er is dus 'geen sprake van een ziekte'.*

Met andere woorden: 'dit bestaat niet meneer'!

Andere mensen met vergelijkbare klachten:

- *Brian Stein uit Engeland, directeur van een bedrijf met 5000 werknemers, werd overgevoelig na meer dan tien jaar mobiel bellen: <http://www.youtube.com/watch?v=Tq298lr4rHw>*
- *Gro Harlem Brundtland, premier van Noorwegen in de periode van 1986-1996, en de eerste vrouwelijke directeur-generaal van de Wereld Gezondheids Organisatie van 1998-2003 onthulde in de Noorse Dagbladet van 9 Maart 2002 dat zij elektrogevoelig is. Engelse vertaling op: <http://www.feb.se/NEWS/news2001-2002.html> (ctrl-F intypen, en dan 'brundtland')*
- *'Ingebeeld', zegt het boerenverstand ons in eerste instantie. Waarom zouden kinderen dit zich inbeelden? Het Noorse jongetje Gaute Solheim kan niet meer naar school door de zendmast en WiFi. Hij moet zich op het school-*

plein in afschermende stof hullen:

<http://www.aftenposten.no/amagasinet/article2607844.ece>

Officieel / buitenland:

- <http://www.stopumts.nl/pdf/NordlCD10.pdf>
- *l'Afset (Agence Française de Sécurité Sanitaire de l'Environnement et du Travail), de Franse overheidsinstelling voor de veiligheid van de bevolking op het gebied van het Europees Parlement nam op 2 april 2009 een resolutie aan over gezondheidsrisico's in verband met elektromagnetische velden, met 566 stemmen voor. Zij verzoekt daarin (punt 28) de lidstaten het voorbeeld van Zweden te volgen en mensen die lijden aan elektromagnetische overgevoeligheid, te erkennen als personen met een handicap, zodat zij passende bescherming en gelijke kansen krijgen:*

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2009-0216+0+DOC+XML+V0//NL&language=NL>

- Op 7 oktober 2009 heeft de Franse Senaat ingestemd met een verbod op het gebruik van mobiele telefoons op lagere en middelbare scholen uit voorzorg vanwege de mogelijke gezondheidsgevaars voor kinderen. Bron: Le Monde 8 oct. 2009:

http://www.stopumts.nl/doc.php/Berichten%20Internationaal/4114/frankrijk_franse_senaat_stemt_in_met_verbod_mobiele_telefoons_op_scholen_%28upd%2Bvertaling%29

- In Noorwegen is een extensie gemaakt op de ICD-10 lijst van de WHO, waarin op p.33 'electromagnetic intolerance' genoemd wordt als aandoening:

<http://www.stopumts.nl/pdf/NordICD10.pdf>

- l'Afset (Agence Française de Sécurité Sanitaire de l'Environnement et du Travail), de Franse overheidsinstelling voor de veiligheid van de bevolking op het gebied van gezondheid en werkomstandigheden (arbo & milieu) heeft in een persbericht voor het eerst opgeroepen om de blootstelling aan elektromagnetische velden te beperken in het licht van de huidige wetenschappelijke onzekerheid over de gevolgen. Bron: Affset 15 oct. 2009. Origineel: <http://www.afsset.fr/index.php?pageid=415&newsid=497&MDLCODE=news> (in het Frans).

Wetenschap:

- Er wordt door de Nederlandse Gezondheidsraad volledig voorbijgegaan aan de duizenden wetenschappelijke aanwijzingen die er zijn voor gezondheidseffecten van elektromagnetische straling. Kijk maar eens hier:

<http://www.journals.elsevierhealth.com/periodicals/patphy/issues/contents?issuekey=S0928-4680%2809%29X0003-9>

- Een overzicht met >600 wetenschappelijke referenties, geschreven door de Belgische arts Pilette: <http://www.stopumts.nl/pdf/pilette.pdf>

- De telecom-industrie beweert met succes dat er een overdreven angst bestaat voor zenders en antennes. Een Oostenrijkse en Zwitserse studie (p.30 van bovengenoemde Pilette) tonen echter aan dat omwonenden van antennes helemaal geen ongebruikelijke angst vertonen.
- Voor de nieuwsgierigen, typ maar eens in op Google Scholar: 'gsm health'.

Verzekeraars:

- Grote verzekeraars willen de risico's van EMV niet meer dekken. In Oostenrijk heeft een grote verzekeraar in een gedetailleerd rapport toegelicht waarom. In opdracht van de Oostenrijkse verzekeraar AUVA is onderzoek gedaan naar a thermische effecten van elektromagnetische velden van mobiele telefonie, bij niveaus ver onder de huidige blootstellingslimieten.

De titel van het onderzoeksproject luidt 'Untersuchung athermischer Wirkungen elektromagnetischer Felder im Mobilfunkbereich' (ATHEM). Onlangs kwam het 175 pagina's tellend ATHEM rapport uit met daarin de resultaten van het zelfgefinancierd wetenschappelijk onderzoek naar niet-thermische effecten van elektromagnetische straling: <http://www.stopumts.nl/doc.php/Artikelen/4303>

Wat mij opvalt is dat fysici die zeggen: 'een biologisch effect is onmogelijk,' juist de ballen verstand hebben van het menselijk lichaam.

- Zo is er dr. ing. Hugo Kroeze, die met een hamer, zijn vinger en twee spijkers uitlegt dat niet-ioniserende straling geen DNA-schade zou kunnen veroorzaken. Hij heeft kennelijk nog nooit gehoord van de Comet Assay test waarmee al in tientallen onderzoeken DNA schade is aangetoond door mobiele telefoniesignalen. Het mechanisme is dan anders (bijv. via vrije radicalen). Onderzoeker Ruediger deed een 'meta-studie' en vond in de helft van 101 studies inderdaad DNA schade door mobiel bellen: [http://www.journals.elsevierhealth.com/periodicals/patphy/article/S0928-4680\(09\)00016-9/abstract](http://www.journals.elsevierhealth.com/periodicals/patphy/article/S0928-4680(09)00016-9/abstract)

Schadelijke velden in Toyota Prius

Hugo Schooneveld

Aanleiding tot de metingen van laagfrequente magnetische wisselvelden in een hybride auto waren gezondheidsklachten van mensen die een dergelijke auto hadden aangeschaft.

Eerder al publiceerden we gegevens over de organisatie van elektrische auto's zoals beschreven door een Zwitsers team (EHS Bulletin #29 maart 2010). Ook verscheen er een artikel in Next-up.org (<http://www.next-up.org/NewsOfTheWorld/Toyota.php#1>).

In geen van deze stukken werden details gegeven over gemeten frequenties van EMV, de optredende golfvormen en de effecten van het al dan niet bijstaan van de elektro- of benzinemotor. Volgens Marcel Honsbeek is de elektronica in dergelijke auto's tamelijk ingewikkeld en zou je de uittredende velden eigenlijk op een rollenbank moeten variëren en meten. In dit type auto worden de sterkste elektro-

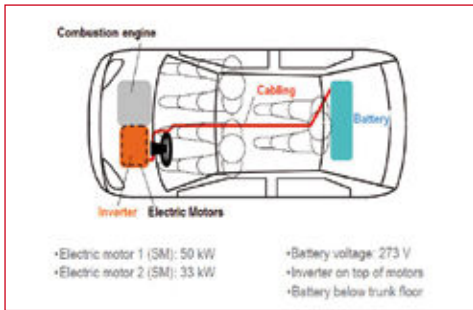
magnetische velden veroorzaakt door de elektromotor zelf, de toevoerende en afvoerende leidingen onder de vloer en de inverter in het motorcompartiment.

We hadden de beschikking over een auto (5 jaar oud) en wilden weten wat de magnetische flux was bij elektrisch optrekken, stationair 40 of 60km/u rijden en elektrisch afremmen. Marcel registreerde de magnetische veldprofielen bij uiteenlopende rijcondities en de meetwaarden op de tunnel tussen de voorstoelen. Hieronder geven we de grafieken van oscilloscoop en spectrum. Wim Fleuren registreerde de magnetische velden op de stoel rechtsachter met een

Toyota inverter rechts in beeld.

In het motorgedeelte huist het apparaat dat van gelijkstroom wisselstroom maakt en omgekeerd. De stromen lopen onder de gehele vloer door en geven sterke wisselvelden.

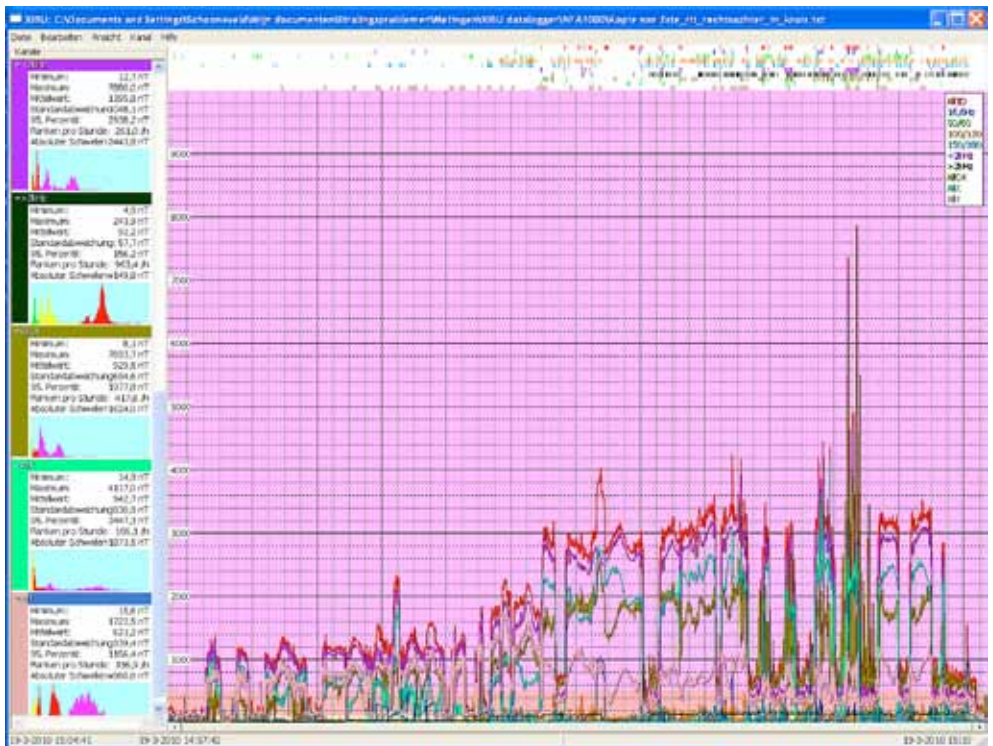
Bekabeling van Toyota Prius. Merk op dat de kabel tussen accu en inverter midden onder de vloer doorloopt. Vooral bij de achterzitting rechts staan sterke laagfrequente EMV. [Afbeelding uit Schmidt 2009].

splinternieuw prototype van de 3-dimensionaal metende NFA1000 6-kanaals data-logger, over perioden van enkele minuten

rijden. Uitlezing van de 8GB flash memory card op een PC en grafische uitwerking van de registraties met XIBU software

Grafische uitwerking

Tijdens een korte rit werden velden continu geregistreerd in een aantal frequentiebanden, elk hier weergegeven met een aparte kleur. We zien dat sommige waarden ongeveer parallel aan elkaar variëren en dat andere een heel eigen dynamiek hebben. Dat hangt o.m. samen met de in- en uitschakeling van de elektromotor en bijbehorende elektrische laad- en verbruikstromen. Tegen het einde van de rit zien we enkele heel hoge pieken; deze worden in verband gebracht met de opwekking van stroom tijdens krachtig remmen.

Elektromagnetische velden tijdens een ritje, gemeten op de stoel rechtsachter. De bovenste rode registratie is de som van de metingen in alle frequentievensters (alle andere kleuren). vlak voor het einde van de rit bereikte het magnetisch veld een waarde van bijna 8000nT. De vraag is welke handeling de auto op dat moment uitvoerde: een rem-actie?

De rechtsachter gemeten velden zijn met een frequentie-analyzer verder gescheiden op frequentie. De volgende figuur geeft het spectrum weer; er zijn heel veel frequenties, voor elk in het gebied tussen 100Hz en 10kHz.

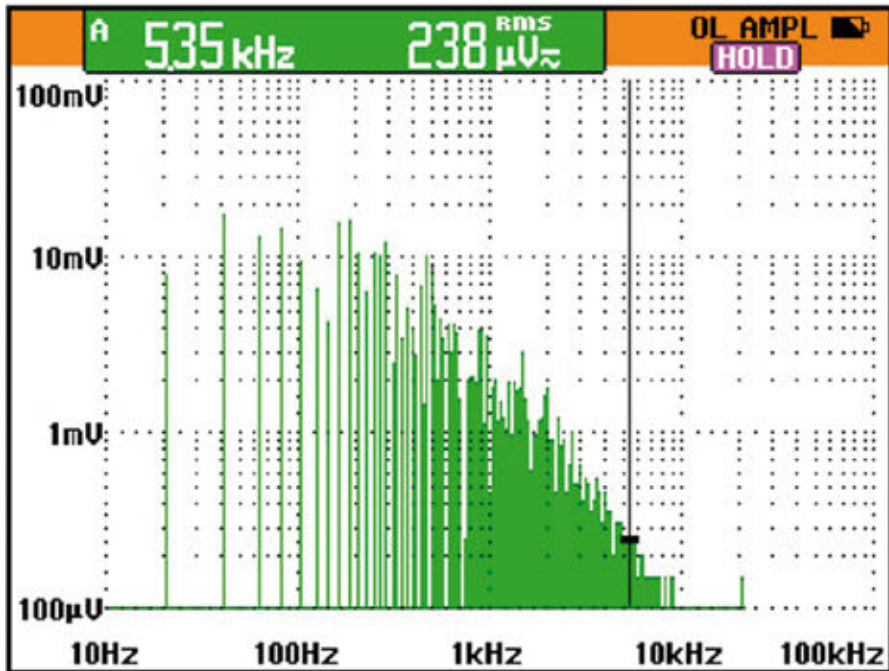
Conclusie

Het blijkt nogal lastig om een getrouw beeld te krijgen van de heersende EMV omdat meten en registreren nu eenmaal tijd kost en de auto in de bewoonde wereld waar we rondreden herhaaldelijk moest afremmen en optrekken. Daarom is nog geen goede indruk gekregen van de velden rond een trekkende elektromotor en rond de leidingen vanaf de 'inverter' en naar de accu. In elk geval zijn de velden zeer aanzienlijk; in het dagelijks leven zal men dergelijke sterkten zelden tegenkomen. Geen wonder dat sommigen in dergelijke hybride auto's ziek worden, d.w.z. elektrostress symptomen

vertonen. Wie niettemin gedwongen wordt mee te rijden doet er goed aan niet op de passagiersstoel rechtsachter te gaan zitten. Onze verwachting is dat andere typen van hybride auto's niet essentieel anders zullen zijn; alleen de bekabelingen en motorverbruik zullen in detail anders zijn. Maar ook conventionele auto's kunnen aanzienlijke velden genereren, naar uit het vorige artikel bleek.

Wie een dergelijk auto aanschaft doet er goed aan een goede meter mee te nemen en bij de verkoper te bedingen dat men een uitgebreide proefrit mag maken, liefst gedurende een paar dagen. Het gevaar van elektrosmog in die auto's met elektrostress als gevolg is levensgroot.

Met dank aan Marcel Honsbeek (ElectroSense) en Wim Fleuren (Vitalitools) voor het beschikbaar stellen en gebruik van de meetapparatuur.

Frequentiespectrum van wisselvelden gemeten rechts achterin, bij een snelheid van 40 km/u. Let op de vele frequenties in het rechter deel van de figuur.

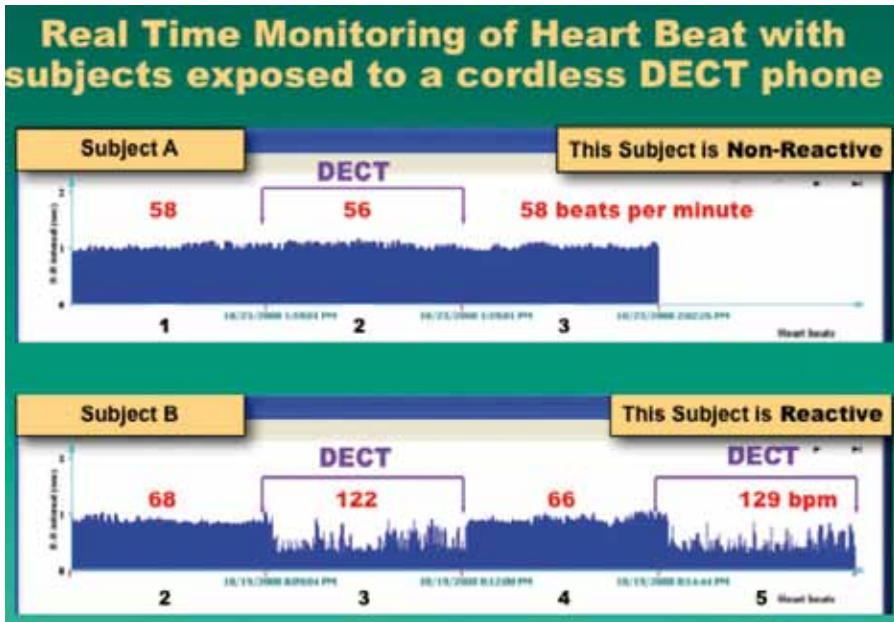
Wetenschap

Omschrijving rubriek wetenschap

Voor deze rubriek geldt dat de referaten uitsluitend gebaseerd zijn op de originele wetenschappelijke artikelen. Wie belangstelling heeft voor de volledige tekst neemt even contact op met ondergetekende of met de redactie. HS

Hartslag veranderingen door DECT telefoon

Magda Havas en medewerkers bestraalden vrijwilligers met EMV van een DECT telefoon (veld dichtheid 30mW/m²) terwijl de hartslag werd geregistreerd. Bij de meeste proefpersonen gebeurde daar niets bijzonders. Maar bij een aantal mensen reageerde het hart onmiddellijk: de hartslag nam binnen seconden toe van gemiddeld 69 tot 122 slagen per minuut terwijl de contractiegraad met ongeveer de helft afnam (zie grafiek).

Havas interpreteert dit met de aanname dat alleen elektrogevoelige personen deze reactie vertonen. Ze acht het mogelijk deze fysiologische parameter mee te nemen bij de beoordeling, van de EHS conditie, van mensen met problemen. De blootstelling kan eventueel dodelijk zijn. Het toont ook aan dat zoiets gebeurt onder veldbelastingen ver onder de ICNIRP normen. Het moeten dus non-thermische effecten zijn.

HS

Zie de video: <http://www.youtube.com/watch?v=E19fZX4iww&feature=channel>

Magda Havas (2008). *Dirty Electricity Elevates Blood Sugar Among Electrically Sensitive Diabetics and May Explain Brittle Diabetes.* Electromag. Biol.Med. 27:135–146.

Slaapgebrek geeft diabetes type-2 resistentie

Een Nederlands onderzoeksteam heeft in slaapproeven met vrijwilligers gevonden dat wie maar een halve nacht mag slapen een insulineresistentie krijgt. Dat houdt in dat terwijl de glucoseconcentratie in het bloed gelijk blijft, de lever doorgaat met glucoseproductie en dat er een verminderde glucoseopname door spieren en andere verbruiksorganen plaatsvindt. De glucosereceptoren in lever en andere organen worden in zekere mate resistent en geven geen boodschappen meer door. Dit is interessant omdat het team van Magda Havas eerder had gevonden dat leraren in de USA gezondheidsproblemen kregen in leslokalen waar veel 'vuile stroom' gevonden

werd: ze kregen naast andere problemen ook diabetes type-2. De clue zit hem daar misschien in het slaapgebrek dat de leraren opliepen t.g.v. elektrostress, waarbij tevens de glucosehuishouding gestoord werd, zoals nu in Leiden is vastgesteld.

Zie: **Donga E, van Dijk M, van Dijk JG, Biermasz NR, Lammers GJ, van Kralingen KW, Corssmit EP, Romijn JA. (2010). A Single Night of Partial Sleep Deprivation Induces Insulin Resistance in Multiple Metabolic Pathways in Healthy Subjects.** J. Clin Endocrinol Metab. 2010 Apr 6. [Epub ahead of print]

HS

Democratie en risico

Gezondheidsrisico's, beleid en protesten tegen mobiele zendmasten (2010)

Dit wetenschappelijke sociologische onderzoek is onderdeel van een NWO programma "Omstreden democratie". Dit goed leesbare rapport gaat over de interactie tussen burgers en overheden t.a.v. zendmasten en in het bijzonder de verharding die, in de loop der tijd, in de verhoudingen heeft plaatsgevonden Chronologisch: De uitrol van mobiele netwerken en de reacties daarop, vanuit de burgerij worden beschreven. Daarbij gaat het ook om de rol die beide groepen toedichten aan wetenschappelijke publicaties over de (vermeende?) gevaren door de straling van zendmasten en de gegevens over de gezondheidseffecten van zendmasten.

N.B. De laatste gegevens over het z.g. Interphone rapport (zie elders in dit blad) konden, gezien het tijdstip van verschijning, niet worden meegenomen.

'De burgers voelen zich in hun bewegingsvrijheid stevig ingeperkt door de verplichting, die de regering de mobiele operators

oplegde om hun systemen over het hele land uit te rollen'. Dit probleem tussen burgers en overheid heeft de politieke verhoudingen in Nederland duidelijk veranderd. Het heeft ook geleid tot actief burgerschap. De Rijksoverheid wordt voor de voeten geworpen dat ze een selectief gebruik maken van wetenschappelijke gegevens en publicaties. Met name het zogenaamde Zwitserse replicatieonderzoek (Cofam II) moest er toe dienen om de uitrol te rechtvaardigen. De data van dit onderzoek werden niet openbaar gemaakt. Het verwijt is dat de kortdurende GSM blootstelling van proefpersonen onder testomstandigheden heel wat anders is, dan een jarenlange blootstelling in thuissituaties. De nationale gezondheidszorg sloot uit, dat er nadelige effecten van de zenders op de gezondheid konden optreden. Tot in 2008 de gezondheidsproblemen werden erkend, maar toegeschreven werden aan de angsten die mensen krijgen voor zenderstraling (het Nocebo-effect).

De effecten van zendmasten op de gezondheid van drie protesterende burgers worden geanalyseerd en hun ervaringen over hun contacten met het stadsbestuur van Amsterdam beschreven. Problemen handelden over vragen als: om welke masten gaat het en wat zijn de juridische mogelijkheden om tegen de plaatsing van de masten te protesteren? Hoe verloopt dit protest? Hoe gaat men om met de aanwezige kennis?

Een lezenswaardig rapport voor diegenen die geïnteresseerd zijn in die interactie tussen burgers en overheden betreffende plaatsing van zendmasten.

Juliette Kuiper

Bron: **Christian Bröer, Jan Willem Duivendak, Marian Stuiver 2010.**
Democratie en risico, UVA, 79 pp

Duitse artsen constateren EHS problemen

Zoals ook eerder in andere landen gebeurde, is er nu door een grote groep Duitse artsen nagegaan, hoeveel patiënten ze kregen die klaagden over EHS-achtige ervaringen en in hoeverre de artsen daar geloof aan hechten. Per enquête werden gegevens opgevraagd. Het kwam er op neer dat grofweg een derde van de artsen gezondheidsklachten associeerden met EMV blootstelling. Daarbij kwam ook aan het licht dat die artsen welke de uitgangspunten van de WHO respecteerden

gemiddeld minder vaak de diagnose EHS stelden dan vrij gevestigde artsen.

Zie: **Kowall B, Breckenkamp J, Heyer K, Berg-Beckhoff G. (2010).** *German wide cross sectional survey on health impacts of electromagnetic fields in the view of general practitioners.* Int J Public Health. 2009 Dec 18. [Epub ahead of print]

HS

Slaap niet verbeterd door afscherming

Als blootstelling aan hoogfrequente straling van zendmasten de slaapkwaliteit negatief beïnvloedt, zou afscherming van het bed tegen zendmaststraling een verbetering moeten brengen. Leitgeb omgordde een groot aantal bedden in de slaapkamer van vrijwilligers met stralingwerende vitrage en vroeg de slapers de volgende morgen naar hun bevindingen. Er werd geen duidelijk positief effect waargenomen bij vergelijking met de controlegroepen die geen of een niet afschermende vitrage kregen, er werd geen duidelijk positief effect gemeld. Dus de afscherming zou niet helpen en de mensen beweren maar wat, was de conclusie. De proef is naar onze mening echter onzorgvuldig opgezet omdat geen

aandacht is gegeven aan de mogelijkheid dat de mensen met klachten niet door de hoogfrequente velden werden geplaagd maar eventueel door laagfrequente velden in hun huishouding. In de experimenten is daar niet naar gekeken, zodat de waarde van de uitkomsten maar heel beperkt is en de proefpersonen er niets mee zijn opgeschoten.

Zie: **N. Leitgeb, et al. (2008).** *EMF-protection study near mobile Phone base stations.* Somnology 12: 234-243

HS

Korte berichten

De nieuwe folder van de Stichting EHS

De nieuwe folder van de Stichting EHS is gereed. Leden worden opgewekt om de folder selectief ter hand te stellen aan geïnteresseerden. Voor dat doel kan men bij de administratie gratis een stapeltje opvragen.

Internetten in het ziekenhuis

Uit: De Gelderlander:

Patiënten van het Slingeland Ziekenhuis in Doetinchem mogen internetten vanaf hun ziekbed.

Een samenvatting van mijn bericht in de Gelderlander

Met hun laptop kunnen ze gebruikmaken van het draadloze netwerk van het ziekenhuis.

Het gaat om een proef, die tot 14 juni duurt. "We willen eerst aanzien of het aanbod overeenkomt met de verwachtingen van de patiënten", zegt woordvoester Saskia de Ree. "Mensen moeten zich namelijk wel aan spelregels houden, daar tekenen ze voor. Ze mogen bijvoorbeeld niet illegaal muziek downloaden."

Gedurende de proefperiode is het internetgebruik gratis en alleen toegestaan op drie afdelingen. De bedoeling is om uiteindelijk op alle afdelingen draadloos internet aan te bieden. "Maar dan zullen mensen ervoor moeten betalen, net als voor de telefoon."

In Streekziekenhuis Koningin Beatrix in Winterswijk wordt geen internet aan het bed aangeboden, maar het is de bedoeling dat dit gaat veranderen. Op welke termijn dit gebeurt, is nog niet duidelijk.

A.L.

Stralingsvrije camping opgeheven

De vorig jaar opgemerkte camping 'Klein Brabant' in Zeeuws Vlaanderen is gesloten. Het was een extraatje voor de vrouw van de boer en de zaak is verkocht. Niets wijst er op dat de volgende eigenaar de camping overneemt.

RvS

WiFi in alle treinen?

In bijzijn van minister Eurlings en directeur Bert Meerstadt is de Nederlandse Spoorwegen vandaag begonnen met het aanbieden van gratis internet in de trein. Aan het einde van het jaar moet een derde van alle intercity's een internetverbinding hebben. Het internet in de trein komt tot stand dankzij een subsidie van Minister Eurlings. (NS, 29-3-2010)

Versnelling

Dankzij een nieuwe samenwerking met ditmaal T-Mobile en Nomad is de zaak in een versnelling gekomen. En ook minister Eurlings heeft met een subsidie van 15 miljoen zijn steentje bijgedragen. Vanaf vandaag hebben de eerste NS treinen weliswaar gratis WiFi, maar het zal nog wel enige tijd duren voordat alle treinen zijn uitgerust met gratis WiFi. Eind 2010 moet 27 procent van de intercity's voorzien zijn, wat neerkomt op 150.000 stoelen. Eind 2013 moeten alle intercity's internet hebben. Of het dan nog gratis is, is niet zeker. De komende 3 jaar in elk geval wel.

Regionale spoorvervoerders

Behalve bij NS zijn er ook initiatieven bij regionale spoorvervoerders met gratis WiFi. Zo zijn de Connexion treinen tussen Amersfoort en Ede-Wageningen uitgerust met WiFi. Veolia is bezig haar treinen op de Maaslijn (Nijmegen – Roermond) te voorzien van

WiFi in alle treinen: Het griezelveel van elektrogevoeligen. Het ontwijken van laptops is nu nog te doen door elders te gaan zitten; rondzingerende hoogfrequente WiFi velden zijn niet te ontvluchten. Foto van NS website

internet. En ook Arriva heeft een proef tussen Groningen en Leeuwarden. Waar de samenwerking tussen NS en KPN mislukte, voert Arriva haar internetpilot wel uit in samenwerking met KPN (en ProRail). Ook Arriva kan op de steun rekenen van minister Eurlings (subsidie van 1,1 miljoen).

Voor meer informatie en buitenlandse WiFi toepassingen, zie: http://www.treinreiziger.nl/actueel/nu_ook_bij_ns_internet_in_de_trein-142423

HS

EM velden en oedeem

Oproep om te reageren als u vaker een samenhang denkt waar te nemen tussen teveel EM blootstelling en nadien toename van uw gewicht. Het kan zijn dat gevoelige plekken zoals de buik, of boven de enkels, vocht vast houden.

Verschillende donateurs hebben mij dat wel eens verteld en op een folder van de NVVP op: www.nvvp.net is dit bijvoorbeeld te lezen als veel voorkomend probleem in de vorm van buikklachten. Han Stiekema (2000) verwijst in zijn boek "Ontsnapt uit de hel van de toekomst" expliciet naar het opzetten van zijn buik door elektromagnetische overbelasting. Het zou kunnen dat het oedeem een overeenkomstige oorzaak heeft zoals allergieën (Ivan Wolffers 1990 Allergie en overgevoeligheid, uitgeverij Contact). Het lichaam van een overgevoelige reageert mogelijk op EM velden met het vrijkomen van een overmatige hoeveelheid histamine uit mestcellen met IgE, zoals dat bij allergische patiënten het geval is. Bij voldoende respons zal uw reactie met naam of initialen worden gebruikt in een stukje tekst over dit onderwerp.

JK

Zonnebanken kunnen verslavend zijn

World Science

Een nieuw rapport meldt dat de zonnebank, naast kanker en huidverandering, ook wel eens verslavend zou kunnen zijn.

Ondanks pogingen om het publiek voor te lichten over de risico's van zonnen buiten en binnen, neemt het zonnen nog steeds toe bij jonge volwassenen.

Het onderzoek met 421 studenten wijst erop dat de wens om het uiterlijk te verbeteren, ontspanning, een beter humeur en een betere communicatie, factoren zijn die maken dat jonge mensen steeds meer willen zonnen. Studenten met verslavings-

verschijnselen aan alcohol of drugs en met angsten hadden meer kans op verslaving om te zonnen.

De resultaten suggereren dat het behandelen, van de onderliggende stoornis, een noodzakelijke stap zou moeten zijn, om het zonnen in te perken.

Catherine Mosher en Sharon Danoff-Burg. 2010. *Tanning bed ultraviolet light may be addictive* www.emfacts.com/weblog/?p=1287

JK

Tests/vragen/tips

Demagnetiseren van autobanden

Vele leden van onze Stichting ondervinden klachten in de auto, dat kan zijn: hoofdpijn tot een vermoeidheid die ontaardt in vrelende slaperigheid. Ik raakte weleens gesoriënteerd. Op de Landelijke Contactdag 2010 was het mogelijk om de banden van de auto's te laten demagnetiseren. Onder leiding van Freek van den Hengel.

Eerst wordt het magnetische veld van de banden gemeten. Dan valt direct op dat het magnetische veld per band sterk kan verschillen. Wat opvalt, is dat een nieuw gemonteerde band een veld kan hebben, wat wel driemaal de waarde

van de andere banden heeft. Bij de doorgemeten Toyota was de linker achterband een dag voor de meting pas gemonteerd en de waarde was boven de 2000 nT, de overige banden gaven gemiddeld een waarde aan van 650 nT.

Een belangrijke vraag is: waar heeft de nieuwe band zijn magnetisme vandaan, van de elektrische apparatuur, verlichting of binnendringende straatvelden in het magazijn?

Het demagnetiseren gebeurt met een sterke elektromagneet. Het magnetische

veld wordt dan teruggebracht tot tussen de 60 -100 nT.

Als elektro-overgevoelige moet je daar nooit zelf aan beginnen want dan krijg je een grote hoeveelheid magnetisme te verwerken. Dat geeft meer problemen dan rijden in een auto die niet gedemagnetiseerd is.

1/ Verschil diagonaal- en radiaalbanden.

In 1946 heeft Michelin de radiaalband ontwikkeld, eind jaren zestig heeft deze band de markt veroverd. Vanaf die tijd wordt de diagonaalband alleen nog gebruikt onder oldtimers. Het grote verschil voor ons is: diagonaalbanden hebben alleen textielgordels en radiaalbanden hebben een opbouw met staalgordels. Deze staalgordels zijn gevat in rubber, dus als het staal magnetisch wordt, heeft het geen direct contact met de aarde en zal zich niet of niet gemakkelijk ontladen.

2/ Hoe en waar laden de radiaalbanden zich magnetisch op?

Ik denk door verschillende oorzaken: door zich te bevinden in magnetische velden, (zie hierboven de omschrijving: een belangrijke vraag) kan een reden zijn, waarom nieuwe banden sterker magnetisch zijn of door meer wrijving tijdens het rijden (misschien door nieuw ruw loopvlak).

3/ Conclusie.

Demagnetiseren is belangrijk voor mensen, die gevoelig zijn. De auto gaat ook fijner rijden: beter veer karakter van de banden en de auto trekt soepel door, omdat de rolweerstand afneemt.

Maar helaas het demagnetiseren zal herhaald moeten worden, omdat het van tijdelijke aard is. Dit hangt af van de omstandigheden, invloeden van buiten de band, o.a. magnetische velden, waar men over rijdt en het rijgedrag. Als de klachten terugkomen, kan gemeten worden en zal naar aanleiding van de meetresultaten, het demagnetiseren herhaald kunnen worden.

4/ Actiepunt.

Omdat er uit de wielersportwereld vraag was, naar een band die eenvoudig mee te nemen is, heeft men de vouwband ontwikkeld.

Misschien is er wel een band te vinden, of moet die nog ontwikkeld worden, die de eigenschappen van de oude diagonaalband en de radiaalband verenigen. Een radiaalband met een Kevlargordel i.p.v. staalgordel die laadt dan minder op.

We gaan op zoek of deze autoband bestaat. Dit doen we samen met Freek in Duitsland, daar weten we nog een grote autobandenfabrikant.

HZ

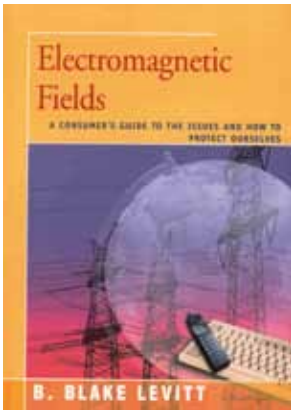
Boek/artikel besprekingen

Electromagnetic fields

B. Blake Levitt (2010). *Electromagnetic fields. A consumer's guide to the issue and how to protect ourselves.* iUniverse, Inc, Lincoln, NE, USA. xxvii + 432 pp. \$28,95.

Een zeer leesbaar boek, geschreven door een bekende journaliste. Haar vlotte schrijfstijl geeft een breed overzicht van de natuurkundige en medische aspecten van EMV, het meten van velden en wat daar tegen te doen. Het boek is door zijn uitgebreidheid enig in zijn soort, maar voor diepgang in

fysische en medische aspecten zijn er betere boeken te vinden. Het stressachtige karakter van EHS wordt niet signaleerd, wel schrijft ze over effecten op zwangerschap en de medisch beter omschreven ziekten als immuun aandoeningen, CVS, Golffoorlog syndroom, AIDS, ALS, Alzheimer en kanker. De EMV

bronnen binnen- en buitenshuis worden uitgebreid beschreven, compleet met meetwaarden van velden daar omheen. Er is een apart hoofdstuk over hoogfrequent bronnen.

De eerste druk van het boek stamt uit 1995 en de schrijfster is er niet goed in geslaagd de ontwikkelingen in kennis sindsdien intensief bij te houden. Niettemin een zeer toegankelijk boek voor wie zich op dit gebied wil oriënteren. Per hoofdstuk zijn er veel referenties dus verdieping is zeer wel mogelijk.

HS

Stralingsgevaar! Vervuiling van een GSM maatschappij

Patrick vanden Berghe (2010).

Stralingsgevaar! Vervuiling van een GSM maatschappij. Uitgeverij EPO, Berchem-Antwerpen. 176 pp. €15,- In Nederland: Centraal Boekhuis BV, Culemborg.

Uit de flaptekst: "Dit boek vertelt het merkwaardige relaas van de schrijver zelf. Hij werkte jarenlang met een radioactief gips vervuild bureau en kwam daarna terecht in een appartementsgebouw met GSM antennes op het dak. Hij werd ziek en startte een queeste naar de oorzaak van zijn aandoening. Zijn bevinding is bloedstollend. Hij wijt zijn ziekte aan de synergie van zijn ongezonde woon- en werkomgeving. Ongeloofwaardig? Onafhankelijke wetenschappers denken nochtans in dezelfde richting. De auteur is niet de eerste die ziek is geworden door onder een GSM antenne te wonen".

Van een boekje als dit kan men uiteraard niet veel diepgang in de EHS problematiek verwachten. Maar het boeiende is het persoonlijke relaas waar velen zich gemakkelijk mee

kunnen identificeren. Alleen EMV van zenders komen aan de orde en maatregelen om het ongemak wat te beteugelen. De schrijver is een vurig propagandist voor het idee dat er een soort milieugeneeskunde moet worden opgericht aangezien de bestaande medische diensten geen oor hebben voor EMV klachten. Een aanrader voor wie wil lezen hoe EMV iemands omgeving kunnen verzieken.

HS

Ervaringsverhalen

Ervaringsverhaal van Gonnie

(Gereproduceerd met toestemming, naam en adres bij de Stichting EHS bekend.)

Mijn naam is Gonnie, ben 49 jaar, getrouwd, geen kinderen en woon in een piepklein Brabants dorpje. Gedurende 12 jaar was ik medewerkster in een supermarkt, dan 14 jaar als pompbediende en daarna nog 3 jaar de schoonmaak gedaan van de sportzaal bij ons in het dorp. Tegenwoordig doe ik mijn werk thuis achter de computer, restaureer allerlei soorten filmmateriaal, maak daar prachtige montages van en zet die voor mensen op DVD. Erg leuk en interessant om te doen!

Al ongeveer 8 jaar lang kamp ik met veel gezondheidsproblemen. Ik denk dat het wel over gaat en dat ik flink moet zijn, vooral niet zeuren is mijn motto.

De jaren gaan voorbij en mijn gezondheid gaat steeds verder achteruit, altijd gestrest, altijd moe. In maart 2006 besluit ik om voor mezelf te beginnen en vanuit huis mijn werk te doen. Geen gedonder met de baas en collega's lekker werken in mijn eigen tempo. Het gaat z'n gangetje, maar ik zit beslist niet lekker in mijn vel. . .

Vanaf de lente van 2007 ben ik regelmatig ontzettend depressief, soms dagenlang achter elkaar, ik weet me soms geen raad, word ik soms gek?

Als wij in augustus 2009 verhuizen, dan kan ik de problemen na een paar maanden, niet meer overzien. Ook verschillende gebeurtenissen maken mij enorm van streek!

Ik heb heel veel klachten: o.a. vele angsten, onrust, achteruitgang van gehoor, slecht slapen en allerlei uitingen van een verzwakt immuunsysteem (samenvatting J.K.).

Al jarenlang vraag ik mezelf af: wat is er toch mis met mij?

Ik heb een prachtig leven, fijne familie, een enorme lieve man in mijn leven, een mooie

baan, een geweldig huis, lieve vrienden... Ik voelde mezelf zó slecht, zou het de overgang zijn, waarom ben ik zó depressief? In al die tijd ben ik een paar keer bij de dokter geweest met mijn problemen, dan kreeg ik medicijnen voor de ontstekingen en dat was het.

Ik begon nooit over het feit dat ik enorm depressief was, daar schaamde ik me heel erg voor! Ik kon het gewoon niet! Zelfs de meeste familie en vrienden weten dit niet, ik bleef lachen in het bijzijn van anderen, maar van binnen werd ik verteerd. Mijn man wilde mij in december 2009 naar de dokter brengen, maar ik zei tegen hem dat ik dat niet wilde. Ik moet het zelf doen, ik wilde beslist geen antidepressiva!

Met yoga, wandelen, nog meer oefeningen, proberen om positief te denken en met het luisteren naar muziek, ben ik op de been gebleven. En dat is nog een wonder.

. . . Tijdens de laatste week van januari 2010 werd het zó extreem dat ik last kreeg van psychose, waanideeën, ik dacht mensen door onze achtertuin te zien lopen. . .

Via mijn jongste zus krijg ik de volgende tip: <http://www.weguitchronischevermoeidheid.com/hooggevoeligheid.html>

Nooit geweten dat ik een HSP (hooggevoelig persoon) ben!

Een hooggevoelig persoon is gevoeliger voor prikkels van buitenaf, vangt meer op dan een gemiddelde mens. Twintig procent van de bevolking is hooggevoelig, dat zijn 3,3 miljoen Nederlanders!

Ik rol van de ene verbazing in de andere... en kom zo de oorzaak te weten van mijn gezondheidsproblemen en het niet goed functioneren, namelijk: draadloze techniek. Ik lees erover op het internet: mobiele

telefoons, draadloos internet en vooral DECT telefoons, deze apparaten zijn extreem gevaarlijk voor de gezondheid!!!!!!!!!!!!!!

Ik denk 5 minuten na. . . sta op van mijn stoel en trek onmiddellijk de stekkers van de 2 DECT telefoons uit het stopcontact en haal een oud toestel mét draad van de zolder. Het is 2 februari 2010, vier uur s'middags als ik de oude telefoon met kabel aansluit. Ik lees verder. . .

Een DECT telefoon of DECT babyfoon bombardeert je lijf en geest met 100 pulsjes per seconde, 24 uur per dag! Het is compleet oorlog in je huis!

Een onzichtbare mitrailleur die je helemaal aan flarden schiet!

En dan te bedenken dat in bijna ieder Nederlands huis een dergelijk apparaat aanwezig is!

Niemand ziet de straling, niemand voelt het, niemand waarschuwt voor het gevaar! De straling zorgt ervoor dat je bloed niet meer goed functioneert en het opent de bloed-hersen barrière, zodat gifstoffen en zware metalen ongefilterd de hersenen kunnen bereiken.

Dit is het filmpje van Arjen Witzel uit Heemskerk <http://www.youtube.com/watch?v=YniujnK53io> hij voert hier een bloedonderzoek uit.

Dit is zijn kanaal <http://www.youtube.com/user/arjunus> met enkel en alleen filmpjes over straling en ziek worden en hoe mensen zich tegenwoordig daarvoor, noodzakelijkerwijs moeten beschermen, het is bijna onbegonnen werk!

Ik ben misschien gevoeliger dan andere mensen, maar het is echt gevaarlijk voor iedereen, vooral voor kinderen! Die zijn extra gevoelig!

Twee dagen lang gebeurt er weinig. . .

Dan de 3e dag. . . het lijkt wel of ik aan het afkicken ben van een drugsverslaving! Binnen in mijn hele lichaam bibbert het, het gaat maar door, mijn hart bonkt als een gek! Ik voel me als een dweil, doodop! Afgepeigerd! Dat hele proces gaat 3 dagen door! Maar het allerbelangrijkste is de serene rust

in mijn hoofd! Mijn hoofd dat niet meer tolt van zwarte en negatieve gedachten, het is nu alsof er een kalme golf zich van mij meester heeft gemaakt.

Het niet meer hoeven huilen, piekeren, wat ik al zo lang deed. . .

Een onvoorstelbaar fijn gevoel dat ik al lang niet meer gekend heb. Bijna hemels.

Na 1 week wordt ook mijn zicht al iets beter, zijn mijn handen en voeten warmer, heb ik meer kleur op mijn gezicht en geen schokken meer gehad door statische elektriciteit. Ik slaap nu veel, neem veel rust, zeg afspraken voorlopig af, als ik merk dat het niet gaat, ik wordt beter, dat voel ik, maar ik heb nog een lange weg te gaan, ik moet het tijd geven. Mijn man kon het in eerste instantie bijna niet geloven, het is ook vreselijk moeilijk dit probleem aan andere mensen over te brengen.

Het is werkelijk een schat van een man, hij heeft mij altijd enorm gesteund als ik weer eens diep ongelukkig zat te huilen en te snotteren en zo enorm in de put zat.

Hij werkt buitenshuis, is er waarschijnlijk minder gevoelig voor dan ik, toch had hij al lange tijd huidproblemen. Ontzettende jeuk op zijn rug, steeds krabben en natuurlijk ging het bloeden, zijn huid voelde altijd aan als schuurpapier.

De huidproblemen bij Mat zijn compleet verdwenen.

We zijn vandaag 3 weken verder en mijn herstel verliep positief in heel kleine stapjes ging het beter. Afgelopen weekend hebben we voor het eerst kennissen bezocht, op zaterdag een bezoek van 2 uur in een huis van 2 onder 1 kap, de burens hebben DECT en draadloos internet en bij thuiskomst was het al mis met mij.

Zondag nog 1 bezoekje van 30 minuten aan een familie met een DECT telefoon en ook nu weer voel ik me ziek, 2 dagen later nog. Al wordt het gelukkig minder.

Ziek van digitale schoolborden

Twee reacties

Schoolborden 1

Ik heb twee kinderen, een dochter op de middelbare school en een zoon op basisschool die alle twee regelmatig met een digitaal schoolbord werken.

Op de basisschool wordt dit bord gebruikt voor uitleg, spreekbeurten en ook tv en film. Op de middelbare school eigenlijk hetzelfde verhaal.

Kinderen geven hier thuis zelf al aan het niet prettig te vinden, heel veel is uitgegroot en als je er niet voor zit, kijk je niet goed en zie je veel wazig. Mijn dochter heeft op school hiervoor echt een bril nodig.

Meerdere kinderen, valt mij op, hebben ineens een bril nodig. Mijn zoon kan erg slecht tegen veel computeren en tv kijken en ik merk goed of hij veel of weinig les heeft gehad met het digitale schoolbord. Hij knippert dan, continue, onrustig met zijn ogen en is erg druk. Ook, is er veel hyperactief en onrustig gedrag in de klassen op scholen of dat daar aan ligt, weet ik niet.

Ik ben zelf heel gevoelig voor straling en heb ook 2 hsp (hyper sensitive persons) kinderen die hier best veel last van hebben, vooral mijn dochter van 17 geeft het zelf al heel goed aan. Ik houd hier thuis erg veel rekening mee, maar alle scholen zitten vol met computers en digitale draadloze netwerken en op de middelbare scholen staan vaak gsm masten. Er zijn zelfs al scholen/klassen waar de kinderen een eigen laptop hebben op elke tafel in de klas. Resultaat een hele dag les op een laptop, terwijl we dat thuis echt beperken. Ik maak me wel eens zorgen, hoe ik dat kan vermijden en of ik kan aangeven dat ik dat niet wil. Ik vind het nu al moeilijk uit te leggen aan iemand dat ik erg veel last van straling heb, vaak wordt je niet geloofd of raar gevonden. Ik wilde dit graag melden en hoop dat er meer reacties komen.

Misschien eens, landelijk, onderzoek doen

naar straling op scholen zou niet verkeerd zijn. Of wordt dit al gedaan?

Mw. N.N. (naam bij de redactie bekend)

Schoolborden 2

Ik wil graag reageren op de oproep over ervaringen met smartboards. Want ik heb die ervaring. Ik volg een opleiding op de Hogeschool Utrecht waar elk lokaal voorzien is van een smartboard. Mijn persoonlijke ervaring is dat je beter uit de buurt kunt blijven van die borden. Ik moet wel eens les geven voor de klas. Mijn ervaring is dat ik na de les vaak erg warrig ben en rood aanloop (ook hoofdpijn, moeheid, spierpijn en dat ik een gevoel van ontevredenheid heb, kortom, alles wat bij elektroallergie hoort). Waar dat precies vandaan komt, weet ik niet, maar ik vermoed het laagfrequente veld. Wanneer ik in de klas zit (ver van het bord vandaan) merk ik er ook minder van. Het scheelt in mijn geval ook veel dat de klas op de hoogte is van mijn situatie en ook meedenkt, bijvoorbeeld om een plek achter in de klas vrij te houden. Ook let ik erop, wanneer ik les moet geven en dus voor de klas moet staan en zelf het bord gebruik, dat ik aan de zijkant van het bord ga staan. In ieder geval niet onder de beamer die bij de borden, bij ons op school, er boven uitsteekt. Het liefst ga ik staan in de klas of loop rond. Ik moet zeggen dat het mij vaak, ondanks alle moeite, wel lukt en het voor mij iets is om rekening mee te houden, maar niet direct een belemmering. Komt overigens ook nog bij dat het schoolgebouw voor mij ook geen pretje is en alle andere invloeden (masten buiten ed.) spelen natuurlijk ook mee.

Als er nog vragen zijn, dan kun je die mij natuurlijk altijd stellen.

De heer D.L. (naam bij de redactie bekend)

Magnetische autobanden!

Bij het kopen van een andere auto namen we onze laagfrequent meter, voor magnetische wisselvelden, mee om tijdens de proefritten te meten.

Vooraf de magnetische velden waren belangrijk omdat ik daar last van krijg.

Uiteraard kozen we voor een auto met zo min mogelijk elektronica (dus geen boordcomputer of automatische ramen of deuren). De meting tijdens de proefrit gaf zeer uiteenlopende waarden te zien en wij begrepen er in eerste instantie niet veel van. Van magnetische autobanden hadden we nog niet gehoord. We ontdekten ook dat de ventilator, als je die aandoet, een behoorlijk magnetisch veld kan geven. Gek genoeg niet bij alle wagens die wij uitprobeerden. Een zelfde soort auto met dezelfde elektronica gaf al sterk uiteenlopende waarden. Uiteindelijk kozen we een auto met zo min mogelijk magnetische velden, maar de meter kwam nog wel hier en daar tot 200nT.

Toen ik echter deze wagen bij de garage ophaalde en er een tijdje in reed, kreeg ik weer last. Mijn benen gingen pijn doen en als ik dan niet snel uitstap, kan ik dat niet eens meer: ik zak dan door de benen. Verder loopt mijn energie weg en word ik duizelig. Niet echt geschikt om een auto te besturen. Weer meten, en o schrik; een heel hoog magnetisch veld bestuurderskant. Hoe kan dat nou?

Informatie bij de stichting EHS leert ons, dat autobanden een sterk magnetisch veld kunnen geven maar dat deze te demagnetiseren zijn. Dat verklaart de wisselende uitkomsten van onze metingen!

Wij bellen met Freek v.d. Hengel uit Nijkerk, lotgenoot en in het bezit van een demagnetiseer-apparaat. We maken een afspraak en rijden naar Nijkerk. Het demagnetiseren is vrij snel gebeurd, maar alle banden moeten

op een deskundige manier gedaan worden. De garage, die dit werk gedaan heeft, neemt alle vier de banden onder handen. Toen wij later weer in onze auto reden, kwam de meter op de vloer nergens meer boven de 100nT uit, en tegen de band waar het eerst over de 2000nT was, is het nu niet hoger dan 140nT. Op de passagiersstoel blijft de waarde onder de 50nT. Toen ik terugreed, had ik het gevoel alsof ik menthol in mijn benen had. Een soort zweefgevoel, een licht gevoel. Alsof er iets zwaars weg was..... en ik kon zomaar uitstappen zonder door mijn benen te zakken na een rit van anderhalf uur.

Hoeveel mensen weten dat autobanden zulke magnetische velden kunnen geven? Ik had er nog nooit van gehoord, al had ik het wel kunnen weten want het staat wel op de site van de stichting EHS genoemd. Maar ik wil er nogmaals de aandacht op vestigen want volgens mij zijn meer mensen geholpen met mijn ervaringsverhaal. Niet iedereen hoeft door zijn benen te zakken, je kunt ook andere klachten krijgen. Maar iedereen die klachten krijgt van autorijden, zou zijn banden eens kunnen laten demagnetiseren. De garage deed het gratis, maar een kleine vergoeding van ca. 15 euro is wel aardig. En ik ga proberen of mijn garage hier bereid is, de autobanden te demagnetiseren. Want dit moet wel regelmatig gebeuren, ik hoop op eens per jaar. Het hangt af van hoe vaak en hoe hard je rijdt en van magnetische velden van buiten, hoe snel de banden zich weer opladen.

Meer informatie: **Alice Lentjes, Ruurlo.**

Alice.lentjes@tele2.nl

Of Bel met Freek van den Hengel uit Nijkerk
Telefoon 033-2457713

Interessante links

IVideo Havas over DECT-heartrate effecten:

<http://www.youtube.com/watch?v=E9fZX4iww&feature=channel>

Officiële waarschuwing Zwitserse autoriteiten voor Spaarlampgebruik

http://www.funkstrahlung.ch/PDFs/Medien-mitteilung_Funkstrahlung_Energiesparlampen_30_03_2010.pdf

PowerWatch news> update 20 papers EMF

Taken from the following source:

http://www.powerwatch.org.uk/news/20100331_science_update.asp

Digitale ontvangers storen beelden:

<http://www.spiegel.de/netzwelt/netzpolitik/0,1518,druck-686002,00.html> Duits via Moldan 2-4-10

NS: WiFi in intercitty treinen

http://www.treinreiziger.nl/actueel/nu_ook_bij_ns_internet_in_de_trein-142423

Telefonie per satellite (Nest-up org)

http://www.next-up.org/Newsoftheworld/Mobile_Telephony_Satellite.php#1

Nieuwe Naila studie:

<http://www.gigaherz.ch/pages/posts/mobilfunk-antennen-strahlen-die-bevoelkerung-krank1580.php>

Proceedings Praag 2004

http://www.who.int/peh-emf/publications/reports/EHS_Proceedings_June2006.pdf

StadjeTV Groningen 45 min video WiFi Groningen

http://stadjeTV.nl/index.php?task=view&id=1138&option=com_movies&Itemid=293

Interview en Uitzending internet Radio

Merlijn op 8 april 2010

<http://itunes.apple.com/nl/podcast/gezondheidsuur/id366879610>

Recentie Gigahertz Solutions on Aaronia

Spectran III:

<http://www.buergerwelle.de/pdf/new-test-aaronia-spectran.pdf>

Verhaal Johansson - Episode 1/15

<http://www.youtube.com/watch?v=eS7YIZ1x0r8>

Toyota Prius getest:

<http://www.next-up.org/Newsoftheworld/Toyota.php#1>

Koppelingslocatie conversietabellen Next-up:

http://www.next-up.org/images/table_de_conversions.png

Videofilm over stralingsgevaar

<http://www.facebook.com/pages/Full-Signal/172006015778>

Artikel Alice Lentjes in De betere wereld: Vooruitgang, alleen maar vooruitgang.

http://www.debeterewereld.nl/Artikelen/2934/De_keerzijde_van_draadloos_bellen#r1559

Naschrift

In een brief van 7 juni van het Kennisplatform EMV&G aan de dienstdoende minister van VROM, mw. Huizinga, wordt het verslag aangeboden van de laatste Klankbordbijeenkomst. In de brief wordt gesteld dat de mogelijkheid wordt uitgewerkt om via verder onderzoek antwoord te vinden op vragen die de Stichting EHS nog mocht hebben. Ook wordt ingegaan op de hulp waaraan elektrogevoeligen behoefte hebben. Dit zijn duidelijke tekenen dat de tegenwind aan het draaien is, in een voor EHS gunstige richting.

HS

Elektrotechniek Bosman

Marten van Lubek
Van Ingenweg 35
6871 EM Renkum
tel. 0317-31 52 51
fax. 084-722 01 17

Voor het installeren van
netvrijschakelaars en
afgeschermd kabels.

Gebruikt Vitalitools producten

www.elektrotechniekbosman.nl
info@elektrotechniekbosman.nl

STETZERIZER Filters

Cleaning the planet of electrical pollution one home at a time

**Koop nu
betaal
later!***

Contact: Antoon Moonen
070-328-2589, 0645-202-513
finance@stetzerizer.eu

Prijs van de gehele kit met
Stetzerizer Microsurge Meter,
15 Stetzerizer Filters (*Graham-
Stetzer Filters*) en uitgebreide
handleiding €975.

Gespreide betaling mogelijk.
Afsluitkosten €59,95.
Eerste jaar rente- en aflossingsvrij!
€25 per maand over 60 maanden.
Extra betalingen of aflossingen zijn
altijd mogelijk en kosteloos.

Kijk op www.stetzerizer.eu/en/finance.php voor meer informatie!

* Een niet doorlopend krediet van Santander Consumer Finance Benelux B.V. Vraag naar de voorwaarden en prospectus in de winkel of raadpleeg deze op www.comfortcard.nl of vraag deze op via (030) 63 88 100. Toetsing en registratie bij BKR. Comfort Card is een merk en handelsnaam van Santander Consumer Finance Benelux B.V.

Let op! Geld lenen kost geld

Gezonder wonen en werken
begint met
een zuiver binnenklimaat

Elektrosmog

- Metingen op woon - en werkplek
- Meetapparatuur (o.a. Gigahertz Solutions)
- Afschermmaterialen (Biologa)
- Netvrijschakelaars
- Afschermde kabels, stekkerdozen, armaturen etc.
- Stalingsarme telefoons
- Boeken

Lucht

- Meetapparatuur
- IQAir luchtreinigers
- Luchtbevochtigers- en drogers

Water

- Omgekeerde osmosefilters voor zuiver drinkwater
- Bad- en douchefilters

Bezoek onze showroom!

(maak z.u.b. een afspraak)

Tweede Oude Heselaan 207

6542 VG Nijmegen

Tel. 024 3773155

www.vitalitools.nl

Wim Fleuren

The ElectroSense logo features the word "ElectroSense" in a blue, sans-serif font. A stylized blue bird is positioned above the "S" in "Sense".

ElectroSense

De snelle innovatie van de alledaagse elektrotechniek heeft ongemerkt onze leefomgeving vervuld. Dit heeft een groter effect dan verwacht op onze gezondheid en ons algemeen welzijn. ElectroSense heeft als doel om de energie van mensen weer op peil te brengen. Dat doen we door het meten en saneren van elektromagnetische velden in woonhuizen en op werkplekken.

"Ik voel mij weer lekker!"

www.electrosense.nl

Marcel Honsbeek, telefoon 0521 - 383686